

Vita az új magyar filmekről

Kiküldött munkatársunk telefonjelentése.)

Harmadik napja tart a magyar játékfilmek hagyományos pécsi szemléje. E három programban gazdag, sőt talán egy kicsit zsúfolt napból mindenekelőtt a tegnapi kora délutáni véget ért másszínvonalú vitát kell kiemelni.

A magyar film helye a nemzetközi filmművészetben: ez volt a vita előzetesen kijelölt témája, címe. Bíró Yvet filmesztéta bevezető előadása után azonban lemondott ennek a témának az elemzéséről. E helyett azokat a módszereket vizsgálta, amelyekkel az új magyar filmek megközelítik és kifejezik a valóságot. Az előadó három ilyen jellegzetes eljárásmodot különböztetett meg: az absztrakciókra törekvés útját, amely — többek között — Jancsó Miklós Szegénylegények-jére jellemző, az analitikus módszert, amellyel például Kovács András Hideg napok-ja készült és a filmesszét, melyre Szabó István Apá-ja az egyik legjobb példa. Ezzel a kategorizálással a két nap alatt igen sokan vitakoztak. A vita azzal zárult, azt hiszem, megnyugtatóan, közmelegedéssel, hogy a kritika próbálkozásait, kísérleteit jelölték meg ezzel a három kategóriával, s nem valami megfellebbezhetően beskatulyázták.

Magában a vitában, főképpen tegnap, szerdán, igen sok szó esett a tanácskozás eredeti témájáról. Minden felszólaló egyetértett abban, hogy a mai magyar filmművészet fellendülő szakaszában, jó periódusban van. Az egyik hozzászóló, Philippe Haudiquet francia kritikus egyenesen „aranykornak” nevezte a magyar filmművészet mai szakaszát. Ha nem is ezt a kifejezést használva, de hasonló szeltemben szövegtől több külföldi résztvevő is: Ludmilla Pagozaeva, az Iszkusztyvo Kino főszervezője, Robert Schür svájci és Peter Hirsch csehszlovák filmkritikus. A fellendülésre mutat filmjeink elismerő nemzetközi visszhangja, többek között például az, hogy a pécsi szemle hat versenyfilmje — a Hideg napok, a Tízezer nap, az Apa, a Hogy szaladnak a fák az Utószó és a Szevasz Vera — egy vagy több díjat kapott a külföldi fesztiválokon.

Jó filmjeink eddig is voltak, mégsem keltettek ekkora hullámokat a nemzetközi közvéleményben. Mi az oka ennek a feltűnően kiemelkedő sikernek? Rényi Péter kritikus, a Népszabadság szerkesztő bizottságának tagja fogalmazta így a készülő vita alapjává vált kérdést. S természetesen rögtön válaszolt is rá. Szerinte új filmjeink az elidegenedés problémakörében mozognak

— általános téma ez a világ filmművészetében — de a válasz, amelyet ezekre a kérdésekre adnak, sajátos és eredeti. Ezzel a megállapítással a tanácskozás nagyjában, egészében egyetértett. Vita alakult ki azonban akörül, hogy tulajdonképpen mi is ez a sajátos eredeti válasz, különleges mondanivaló. Az erre vonatkozó nem teljesen azonos véleményeket legtöbbszörösen talán a vitavezető Gyertyán Ervin filmkritikus foglalta össze, aki részletesen kifejtette, hogy amíg a nyugati filmek az elidegenedés kérdéseit az egység szempontjából elemzik, a magyar filmek viszont mindig valamilyen kollektívára, egy nagy közösségre hivatkozva adnak választ a problémákra: összekapcsolják az egyént a nemzet vagy az osztály sorsával. Ez a mi filmicink legfontosabb, legkülönösebb sajátossága, ezért figyelnek rájuk külföldön is, s ezért van feltűnő sikerük.

Mi tette lehetővé ezt az emelkedést, ezt a fellendülést? Kovács András, a Hideg napok alkotója szerint az, hogy rendezőink az utóbbi két-három évben megtanultak egyéni módon látni, saját hangjukon beszélni. A fejlődés megköveteli, hogy ezt a folyamatot — ez egyébként más felszólalók is erőteljesen hangsúlyozták — tovább erősítsük.

Majdnem minden hozzászóló beszélt a kisfilmek és a közönség kapcsolatáról, amely — mint ismeretes — nem a legharmonikusabb. A pécsi filmszemlén különösen időszerűvé tette ezt a kérdést Jancsó Miklós ösbemutatóként látott bonyolult fogalmazású új filmjének, Csillagosok, katonák-nak a bemutatója. Ennek a filmnek a találkozási pontja a közönséggel valószínűleg nem lesz teljesen problémamentes. Mégsem az a megoldás — ahogyan ezt többek között Bacsó Péter filmrendező is megfogalmazta — hogy a filmet valami egyszerűbb, kezdetlegesebb formák szerint népszerűsítsük, hanem az, hogy a propaganda, a felvilágosítás, az izlésnevelés eszközeivel a közönséget vigyük közelebb ehhez, és a hozzá hasonlóan bonyolult fogalmazású új filmekhez.

A magyar film már ott tart, hogy van honnan visszacsapni — tavaly októberben a pécsi filmszemle vitájában az egyik felszólaló szellemesen fogalmazta meg aggodalmát. De mint a tények bizonyítják, az akkori fellendülés tovább folytatódott: most tehát még nagyobb a visszacsapás lehetősége. Reméljük azonban, hogy amiképpen tavaly, az idén sem hanyatlás, hanem tovább fellendülés követi majd a pécsi filmszemlét.

Ökrös László

SPORT

A legfrissebb eredmények

A mexikói nemzetközi sportjátékokon a magyar férfi törőcsapat után a női törővívő-csapatunk is diadalmasan végzett a tornán, egészen egyetértett. Vita alakult ki azonban akörül, hogy tulajdonképpen mi is ez a sajátos eredeti válasz, különleges mondanivaló. Az erre vonatkozó nem teljesen azonos véleményeket legtöbbszörösen talán a vitavezető Gyertyán Ervin filmkritikus foglalta össze, aki részletesen kifejtette, hogy amíg a nyugati filmek az elidegenedés kérdéseit az egység szempontjából elemzik, a magyar filmek viszont mindig valamilyen kollektívára, egy nagy közösségre hivatkozva adnak választ a problémákra: összekapcsolják az egyént a nemzet vagy az osztály sorsával. Ez a mi filmicink legfontosabb, legkülönösebb sajátossága, ezért figyelnek rájuk külföldön is, s ezért van feltűnő sikerük.

Vízilabda: Jugoszlávia—Magyarország 5:3. Szovjetunió—NDK 4:2. Olaszország—Mexikó 4:7.5. Az első helyen a Szovjetunió és Jugoszlávia áll 5—5 ponttal, 3. Magyarország 4 ponttal.

A lipcsében vasárnap sorra kerülő NDK—Magyarország Európa-bajnoki visszavágó mérkőzés előkészületeinek a jegyében szerdán délután a magyar A-válogatott Gödöllőn játszott edzőmérkőzést. A-válogatott—Gödöllői EAC 3:2 (4:1). Góllövők: Rákosi (4), Farkas (3), és Bene, illetve: Vári és Szabó.

A B-válogatott Szarvason vendégszerepelt és a helyi együttes ellen 10:1 (4:0)-ra győzött. Góllövők: Dunai II. (4), Kocsis (3), Szőke, Puska és Novák, illetve Rozik.

Szegeden a Tisza-parti stadionban tegnap délután barátságos labdarúgó-mérkőzést játszottak.

SZEAC—Szegedi Dózsa 3:1 (1:1) Vezette: Spitzer Végig élénk volt az iram. A vezetést a Dózsa szerezte meg. Az első félidőben az NB III-as csapat jól védekezett, szünet után a SZEAC vezélyes támadásokat vezetett, sok lövés ment kapura, de azok jó része célt tévesztett. Góllövők: Kozma, Arató, Vass, illetve: Orovecz.

Hágában a holland Mia Gommers az 1500 m-es női síkfutásban 4:15.6 perccel a világ eddigi legjobb eredményét érte el.

Szovjet birkózóválogatott mérkőzik Szegeden

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. éves évfordulója sportprogramjának keretében a SZOT vendégeként szovjet szakszervezeti birkózó-válogatott érkezik hazánkba. A válogatott első mérkőzését Szegeden az SZVSE jó képességű csapatával vívja október 29-én, vasárnap este 6 órai kezdettel a Rókusi Tornacsarnokban.

E találkozó erkölcsi és anyagi sikerének érdekében a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa, a szegedi üzemek gazdasági és szakszervezeti vezetői minden támogatást biztosítottak. A konzervgyár, a DÁV, a ruhagyár, a kábelgyár és az újszervezeti kendergyár vezetői értékes tiszteletdíjakat ajánlottak fel a mérkőzésre.

fehér bóbíta mozdulatlan jégcsap, a gyönyörű kék szem fagyos táj.

Percekkel ezelőtt napfényben fürödtem, most a vén Antarktisz dermesztő hidege hasít a csontomig.

A felszolgálónő furakodik hozzám és taszít rajtam:

— Alljon már odébb, ha megitta a kávé, ez az én helyem...

„Hát mit követtem el?” Egy világ omlott össze bennem. Behűzött nyakkal trappolok a kijárat felé.

Még a külsőből előtt utolér és hátra ver a megjeszés:

—Te Maca! Ezt a topis ürgét nézted ellenőrnék?...

Zoltai András

A kupamérkőzésekről tárgyalt az UEFA

Az elmúlt héten volt Madridban a BEK és a KEK mérkőzés sorozata 8-ad döntőjének sorsolása, majd hétfőn ugyancsak a spanyol fővárosban ülésezett az UEFA végrehajtó bizottsága.

Mindkét eseményen ott volt Barcs Sándor az UEFA alelnöke, aki kedden este érkezett vissza Budapestre és az alábbiakkal beszélt: „A már ismert jelentéseket: — A 8-ad döntőben — mindkét kupában — még érvényes az a szabály, hogy az idegenben lőtt gólok döntenek azonos pontszámok esetén, csak a negyed döntőtől lesz harmadik mérkőzés. A Vasas—Valur Reykjavík BEK mérkőzésen Budapest csehszlovák, Reykjavíkban pedig walesi játékosok működnének közre. A Győr—Milán KEK mérkőzést svájci bírók vezetik Győrött, és nyugatmetek Milánóban. Magyar játékosok bíráskodnak Torinóban a Juventus—Rapid Bukarest BEK találkozóban.

A KEK döntőt Rotterdamban május 23-án, a BEK döntőt Londonban a Wembley-stadionban május 29-én rendezik meg.

Az UEFA 250 svájci frankos pénzbüntetést rótt ki az albán labdarúgó szövetségre, mivel lemondta az UEFA ifjúsági tornán való részvételét, és a tavalyi és az idei BEK mérkőzés sorozatról visszavonták csapatukat.

Az 1971. évi UEFA ifjúsági nemzetközi torna rendezési jogát a csehszlovák labdarúgó szövetség kérte. Ezt a rendezvényt is 70 éves fennállásának évfordulójának ünnepségeibe szeretné beiktatni.

Ismét szó került a VB és az EB „összehozásáról”, hogy két évenként legyen Európa-bajnokság. A kérdés tisztázása érdekében az UEFA

FA december 19-re Zürichben tárgyalásra hívja meg a nemzeti labdarúgó szövetség elnökeit.

Az UEFA, az európai labdarúgószövetség kongresszusa, 1968-ban kétszer is ülésezik. A rendkívüli ülés színhelye Róma lesz június 7-én, ekkor az új alapszabályokat tárgyalják meg, majd ugyancsak az olasz fővárosban június 8-án tartják rendes ülésüket.

A nemzetközi labdarúgószövetség (FIFA) előreláthatólag a mexikói Guadalajarában tartja évi kongresszusát 1968. októberében az európai szövetségek azonban javasolják, hogy a nagy távolság és a költségek miatt, inkább Zürichben a FIFA székhelyén legyen a tanácskozás.

Tíz éve az élvonalban

A SZEAC NB I-es kosárlabdázói nagy harcot vívnak a kiesés elkerüléséért. Az elmúlt héten a sokszoros bajnokcsapat, a Budapesti Honvéd ellen játszottak, bár vereséget szenvedtek, nem érheti szemrehányás a csapat tagjait, mert lelkesen és időnként jól is küzdöttek. Különösen kitűnt Dobó András, aki 26 pontjával a szegedi csapat legeredményesebb és legjobb játékosa volt.

Munkahelyén, az egyetem Általános fizikai és kémiai intézetben kerestük fel, ahol mint technikus dolgozik. Eddigi szép pályafutásáról beszélgettünk.

— A Radnóti gimnáziumban kezdtem kosarazni — mondta a fehér köpenyes fiatalember. Csapatunk a középiskolás bajnokságban első lett. Érettségi után rövid ideig az SZVSE NB II-es csapatban játszottam, tizedik éve, hogy a SZEAC színeiben kosarazom.

A legutóbbi Honvéd elleni találkozóra tereltük a szót. Erre a mérkőzésre biztosan szívesen emlékezik vissza később is, hiszen 26 pontot dobni jó képességű csapatnak, nagyszerű fejtény.

— Igen, elég jól ment a játék, ahogy nálunk szokták mondani, éreztem a kosarat — mondta. — Távoli dobásaim rendre sikerültek. Érdekesként említem, hogy nekem egyszer már ment hasonlóan a játék, még a régi, nagy Honvéd ellen. Akkor Bánhegyi, a sokszoros válogatott őrzött, s mégis sikerült 26 pontot dobnom.

— Mi lesz a csapattal, sikerül-e a bennmaradás? — Én bízom benne, hogy jövőre is az NB I-ben játszunk.

— Mi a további terve? — Míg a csapatnak hasznára válok, folytatom a kosarazást, és remélem, játékommal még sok kellemes percet szerzek a sportág híveinek.

A legfiatalabbak bajnoksága

Szegeden a Vasutas-stadion tornatermében bonyolították le a Csongrád megyei utóbbi birkózó-bajnokságot. A legfiatalabbak versenyén több tehetséges birkózó tűnt fel, akikből további szorgalmas munkával jó versenyzők lehetnek. A legtöbb első helyet az SZVSE szerezte, de kiválóan szerepeltek a szöregiek is, gyengébben a hódmezővásárhelyiek és a szentesiek.

Eredmények. 32 kg: 1. Csillag István (Szegedi VSE), 2. Sajó Sándor (Szöregi Rákóczi), 35 kg: 1. Makovics József (Szegedi VSE), 2. Kávai Ilés (SZVSE), 38 kg: 1. Szőke Gábor (SZVSE), 2. Nagy Tibor (SZVSE), 41 kg: 1. Klacsák Ferenc (Sz. ITSK), 2. Horváth József (Sz. ITSK), 45 kg: 1. Kiss Péter (Szöreg), 2. Dohány Tibor (SZVSE), 49 kg: 1. Bánki Viktor (SZVSE), 2. Gyulai Árpád (Sz. ITSK), 53 kg: 1. Somogyi László (SZVSE), 2. Gábor János (Sz. ITSK), 58 kg: 1. Tatár József (Szöreg), 2. Bajcsi Tamás (SZVSE). Nehézsúly: 1. Bán Béla (Szöreg), 2. Lévai László (Szöreg).

szunk. Szerencsére ezen a héten a rivális csapatok is nekünk játszottak, ugyanis kikaptak. A bennmaradás-hoz a Kecskeméti és az Újpesti Dózsa-t kell legyőzni. Az Újpestet játékos-pályafutásom alatt otthonában mindig megvertük. Miért ne sikerülne most is? Szerintem, ha bennmaradunk, jövőre nem lesznek ilyen gondjaink, mert a csapathoz ügyes, fiatalok kerültek. Nagyon tehetséges az ifválogatott Kisteleki és Zöllei, az ember mellettük szinte megfiatalodik.

— Mi a további terve? — Míg a csapatnak hasznára válok, folytatom a kosarazást, és remélem, játékommal még sok kellemes percet szerzek a sportág híveinek.

Matolay Jenő

Budapesti Vegyiművek, Budapest IX., Kén u. 5. és IX., Ilatos út 19. szám alatti gyárresztlegébe

FELVESZÜNK
szakácsot (szerződéssel), curbinágepészt, lakatosi, dőmpervezőket, fiatalokú lányokat konyhai kisegítő munkára, konyhai beosztott nőket, takarítókat, kétműszakos munkakörbe, férfi portásokat, valamint csökkentett munkaidőben dolgozó, 18 éven felüli női és férfi segédmunkásokat.

Vidéki férflak részére munkásszállás van. Jelentkezés a munkatügyi osztályon.

DÉL-MAGYARORSZÁG
A Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei és Szeged városi bizottsága és a tanácslapja
Megjelenik nettó kivételével mindennap.
Szerkeszti a szerkesztő bizottság Főszerkesztő: dr. Lőkös Zoltán Szerkesztőség: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10.
Telefon: 13-535, 13-003
Ejszakai telefon: 13-506 13-438
Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat Felelős kiadó: Kovács László
Kiadóhivatal: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10.
Telefon: 13-500, 13-116
(Beküldött kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.)
A lapot nyomja: a Szegedi Nyomda, Szeged, Bajcsy Zsilinszky, u. 20. sz.

INDEX 29 053
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál és a Posta Központi Hírlap Irodájánál (Budapest V. József nádor tér 1. sz.) Előfizetési díj egy hónapra 12.— Ft.

Kedves vendégúr

A presszóban szokatlanul kedvesen fogadnak. Ballagok a pénztárhoz, kérek egy kávé.

— Parancsoljon velem... — ajánlkozik mosolyogva a félősz matróna.

— Maradok a kávénál — mondom szerényen.

Fürge újjak tépik a blokkot, s markolják a pénzt.

A platinaszőke kávéfőzőlánya csabos-aranyos mosollyal vár a pult mögött, előrehajlva nyul a blokk után.

— Egy szédült pilanat, máris kész a kávé — csivitel kacerán. Az elfoglalt férfiak ilyen ritkaság teremtések miatt szoktak sorban állni birkatürelmei-

mel, megbabonázottan...
— Tupfrozam, vagy gőz nélkül kéri a kedves vendégúr? — kérdezi az anygal. Intek, ne gőzölje, így is izzadok a gyönyörűségtől.
— Akkor méltóztassék... — teszi elem a kis porcelán-csészéjét pici nikkel tálcán széles hódolattal.
Ha gombostűm lenne, melbe szúrnam magam, hogy lekontroláljam, álmodom-e, vagy ébren vagyok. Ha kornyikálni tudnék, elfuvalognám: „Hahó, emberek, szeretetre

vágyók, csúful csalódottak, jertek feladni a Tökmag presszóba; kis darab szívét kaptok mindannyian, pár forintért!”
Szüresölgetem a kávé, izlelgetem és elkábít a koffeinmámor.

Amikor az utolsó cseppeket nyelem, érzem, hű a levegő... Huzat van?... Az ajtó csukva, rajta eleven se be se ki, meresztem a szemem, érdekes, a kirakat sincs betörve.

Bómulom a falat: a ventilátor áll... Ránézek ismét a kávéfőzőlánya: — a

Újdonság! **Újdonság!**

Városi- és földgázüzemi

„Elektrosvit“

Csehszlovák

75 literes hűtőgép 3200,— Ft

olcsó, gazdaságos!

Kapható:

kizárólag a szegedi villamossági szakárudáknban

Mikszáth Kálmán u. 5.

Kárász u. 10.

Nagy Jenő u. 4.

Klauzál tér 2.

Csm. V. Iparcikk Kisker. Váll. X.